

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ЖУРНАЛІСТИКА ЗОНИ ПРОВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ
Підготовки бакалавра

Силабус освітнього компонента «Журналістика зони проведення військових дій»
підготовки бакалавра

Розробник: Данилюк В. О., Заслужений журналіст України, Секретар НСЖУ, головний редактор громадсько-політичної газети Волинська газета

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми
«Журналістика і міжкультурна комунікація»

доц. М. А. Рожило

Гарант освітньо-професійної програми
«Реклама та зв'язки з громадськістю»

доц. О. Л. Тербус

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальних комунікацій
протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

доц. О. Л. Тербус

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» С 7 «Журналістика» «Журналістика і міжкультурна комунікація», «Реклама та зв'язки з громадськістю» Бакалавр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
		Семестр 4-ий
		Лекції 10 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) 20 год.
	Лабораторні _____ год.	
	Індивідуальні _____ год.	
	Самостійна робота 110 год.	
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Данилюк Володимир Олексійович, Заслужений журналіст України, Секретар НСЖУ, головний редактор громадсько-політичної газети «Волинська газета»
Контактна інформація 0505873289.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Журналістика зони проведення військових дій» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалавр) рівня. В умовах війни журналісти стикаються з особливими викликами. Їх завдання полягає не лише в забезпеченні об'єктивною інформацією, а й у дотриманні стандартів професійної етики. Вибірковий освітній компонент знайомить здобувачів освіти з історичними аспектами та реаліями військової журналістики в умовах воєнних дій в Україні, правовий статус військових журналістів, порядок взаємодії ЗСУ з вітчизняними та іноземними медіа.

2. **Мета і завдання освітнього компонента.** Вибірковий освітній компонент розглядає особливості роботи журналістів у зоні проведення військових дій.

Завдання:

- познайомитися з історією військової журналістики в світі та теоретичними аспектами військової журналістики;
- розглянути становлення вітчизняної військової журналістики;
- проаналізувати ризики та правові підстави для роботи журналістів у зоні бойових дій, розглянути нормативно-правове регулювання;
- з'ясувати етичні аспекти військової журналістики.

3. Soft skills.

Освітній компонент сприяє формуванню таких універсальних компетентностей: *критичне мислення, етична відповідальність, комунікаційні навички, аналітичні здібності, стресостійкість, цифрова грамотність, лідерство та відповідальність.*

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Військова журналістика в Україні						
Тема 1. Історія військової журналістики в світі. Теоретичні аспекти військової журналістики	30	2	4	22	2	ДС/20
Тема 2. Становлення вітчизняної військової журналістики	26	2	4	18	2	ДС/20
Разом за модулем 1	56	4	8	40	4	40
Змістовий модуль 2. Правові аспекти для роботи журналістів у зоні бойових дій						
Тема 3–4. Ризики та правові підстави для роботи журналістів у зоні бойових дій. Нормативно-правове регулювання	56	4	8	40	4	ДС, ДБ, РЗ/К/40
Тема 5. Етика військової журналістики	38	2	4	30	2	ДС, РЗ/К/20
Разом за модулем 2	94	6	12	70	6	60
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота						
ІНДЗ						
Інше						
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

1. Проаналізувати Рекомендації журналістам щодо організації роботи на військових об’єктах та в районах бойових дій в умовах воєнного стану, підготовлені Державним комітетом з телебачення і радіомовлення України.
2. Опрацювати тему: «Становлення вітчизняної військової журналістики у період поновлення незалежності України і під час воєнного стану».
3. Підготувати аналітичний матеріал на тему «Перспективи розвитку військової журналістики в Україні».
4. Ознайомитися з Рекомендаціями Комісії журналістської етики щодо участі та перебування журналістів у зоні бойових дій.

5. Розглянути Рекомендації Комісії журналістської етики щодо висвітлення бойових дій та інше.

IV. Політика оцінювання

Відвідування занять є обов'язковим елементом оцінювання та за нього нараховуються бали. У випадку об'єктивних причин (хвороба, участь в академічній мобільності, погіршення безпечних умов, участь в освітніх та наукових ініціативах тощо) навчання може реалізовуватися у змішаній формі (очно в аудиторії та дистанційно у zoom), проводиться онлайн чи за індивідуальним планом після погодження із викладачем.

Якщо здобувач освіти з поважних причин не відвідував певні аудиторні заняття, він має право їх відпрацювати та добрати визначену кількість балів під час консультацій.

Відповідно до системи бонусів (асистент викладача – 15 балів, написання та підготовка до друку наукової публікації на визначену викладачем тему у фаховому виданні – 15 балів, тези конференції – 5 балів) до поточного оцінювання можуть бути додані додаткові бали, але не більше 20 від загальних 100 балів.

Будь-які порушення принципу академічної доброчесності вважаються серйозним порушенням і неприпустимі.

Організація освітнього процесу регламентуються положеннями Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua/71-2/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8-%D0%B2%D0%BD%D1%83-%D1%96%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96-%D0%BB%D0%B5%D1%81%D1%96-%D1%83/>).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання видів робіт, передбачених у силабусі.

Якщо здобувач освіти виконав усі види навчальної роботи, визначені силабусом, залік буде виставлено за результатами поточної роботи.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Акоюн К. Медіаетика воєнного часу: військова журналістика в українсько-російській війні. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/284/7825/16357-1?inline=1>
2. Військова журналістика. український аспект: становлення української військової журналістики; місце військової журналістики у медіапросторі в період воєнного стану; правові підстави діяльності військових журналістів під час воєнних дій / Укл.: Копотун І. М., Коротатнік І. М., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Пасіка С. П., Петков С. В. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 676 с.
3. Журналістські стандарти та професійна етика в умовах війни. URL: <https://internews.ua/storage/app/media/rang/Materials/2024/FreedomSpeechCom/Standards.pdf>
4. Москаленко Л. Безпечове питання: як працювати журналістам під час війни? URL: <https://pressassociation.org.ua/ua/bezpekove-pitannya-yak-praczuivati-zhurnalistam-pid-chas-vijni/>
5. Печерський А., Проворний Є. Зміни в роботі журналістів на передовій прокоментували речники ЗСУ. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/03/22/zminy-v-roboti-zhurnalistiv-na-peredovij-prokomentuvaly-zsu/>
6. Путівник юридичних порад для журналістів: як працювати під час війни в Україні. URL: <https://cedem.org.ua/library/putivnyk-porad-dlya-zhurnalistiv/>
7. Рекомендації журналістам щодо організації роботи на військових об'єктах та в районах бойових дій в умовах воєнного стану. URL: https://comin.gov.ua/storage/app/sites/33/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D1%8F%D0%BD/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BC%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D0%97%D0%A1%D0%A3.pdf
8. Свистуха Д. Акредитація та робота журналістів у зоні бойових дій: що змінилося. URL: <https://mediamaker.me/news/v-ukrayini-zminyuyutsya-pravyla-akredytacziyi-zhurnalistiv-pid-chas-voyennogo-stanu/>
9. Чабарай Г. Як журналістам працювати в зоні бойових дій. Роз'яснення до наказу 73. URL: <https://detector.media/infospace/article/222934/2024-02-14-yak-zhurnalistam-pratsyuivati-v-zoni-boyovykh-diy-rozjasnennya-zmin-do-nakazu-73/>